

ETTEI NÄMÄ HÄVIÄISI JA MONET MUUT

KUKA UHKA KETÄ?

UHATUT KASVIT JA UHKAKASVIT →

HAITALLISET VIERASLAJIT!

- PUNA-AILAKKI
- KISSANKÄPÄLÄ
- KANGASAJURUOHO
- HARAKANKEHKO
- KISSANKELLO
- METSÄKURJEN POLVI
- KULTAKURJEN MIEKKA
- KANGASVUOKKO
- KULTAMATARA
- JAUHOESIKKO
- HÄMEENKYUMÄKUKKA
- SINIVUOKKO
- VALKOVUOKKO
- KULTAVUOKKO
- RUUSU RUOHO
- NIITTYLEINIKKI
- PÄIVÄNKAKKARA
- KÄENKUKKA
- KURJENKELLO
- PEURANKELLO
- RANTATÄDYKE
- ERIL. ORVOKIT
- MÄKITERVAKKO

UHANALAINEN
UHANALAINEN
UHANALAINEN
RAUHOTOITETTU

TEE:
• KETO,
• NIITTY,
NIIÄ OJAPIENTAREET
RAIVAA JÄRVEN RAN-
TA
PELTON
PIENT- JA NOIN
REET.

• MAAILMASSA ARVIOIDAN OLEVAN 300 000 KASVILAJIA!
NIISTÄ 30-50 PROSENTTIA ON VAARASSA HÄVIÄ TÄLLÄ VUOSISADALLA!
SEPT:
• ILMASTONMUUTOS
• VIERASLAJIEN LEVIÄMINEN
• IHMISENTOIMINTA

• SUOMESSA ON ARVIOITU OLEVAN 1206 KASVIA JOISTA UHANALAISIKSI ON LUOKITeltu 198 LAJIA
• INNOKAS PUUTARHURI VOI AUTTAA KOTIMAISIA KASVEJA LUOMALLA NIILLE SOPIVIA ELINOLOJA
• SUOMESSA ON LÄHES MILJOONA OMAKOTITALOJA
350 000 RIVITALOASUNTOA
PIENT- JA NOIN PUOLI MILJOONAA KESÄMÖKKIÄ
• ON KYSYMYS SUURISTA ALUEISTA JOISSA KOTIPUUTARHURIT VOISIVAT TARJOTA KASVUPAIKAN UHANALAISILLE KASVEILLE!

• VIERASLAJIEN ON TIEDETTY JO PITKÄÄN AIHEUTTAVAN MONENLAISTA HAITTAA JA ONGELMIA!
• VASTA 2000-LUVULLA ON ALETTU PANEU- TUA ONGELMAA VIERASLAJIT OVAT YLEENSÄ PUUTARHA - KARKOLAISIA!
• HAITALLISIKSI VIERASLAJIT MUODOSTUVAT SILLOIN, KUN NE OMINPÄIN LEVIÄVÄT LUONTOUMME!

SANASTOA

LISÄTIETOJA
KIRJASTA:

SEPPÖ TURUNEN

VALHOITAVAT
LAJIT

ALKUPERÄISLAJI → SELVAISET KASVIT JA ELÄIMET, JOTKA OVAT PÄÄTYNEET LUONTAISESTI SUOMEN RAJOJEN SISÄLLE ILMAN IHMISEN VAIKUTUSTA JÄÄKAUDEN JÄLKEEN

KULTTUURITULOKAS → TULOKASLAJI, JOKA ON SOPEUTUNUT ELÄMÄÄN KULTTUURIYMPÄRISTÖSSÄ IHMISEN SEURAKAISENA

KULTTUURIYMPÄRISTÖ → IHMISEN VAIKUTUKSESTA MUOTOUTUNUT YMPÄRISTÖ, MAATALOUSYMPÄRISTÖ, KETO, RATAPIHA, ASUTUSALUE, KAUPUNKI....

MONOKULTTUURI → YHDEN LAJIN VIJVELMÄ, esim. KUUSIMETSÄ, VEHNÄPELTO....

PÄIVÄN KAKKARA

MUINAISTULOKAS → KASVI, JOKA ON TULLUT ALUEELLE IHMISEN MYYTÄVAIKUTUKSELLA NIIN VARHAIN, ETTEI SIITÄ OLE AIKAKIRJOISSA MERKINTÖJÄ (M. 1600 ALKUPUOL.)

TULOKASLAJI → KASVI, JOKA ON TULLUT ALUEELLE IHMISEN MYYTÄVAIKUTUKSELLA (MELKO ÄSKETTÄIN!)

LAPISSA

UUSTULOKAS → KASVI, JOKA ON TULLUT ALUEELLE 1600-LUVUN ALKUPUOLEN JÄLKEEN

VIERASLAJI → TARKOITTAI IHMISEN MYYTÄVAIKUTUKSELLA, (MUKANA) ALUEELLE TULUTTA KASVIA TAI ELÄLÄJÄ.

HAITALLINEN VIERASLAJI → LAJI JOKA ALKAA OMIN NEUVUOLIN LISÄÄNTYÄ, JA LEVITTÄYTYÄ LUONTOOMME JA SYRJÄYTTÄÄ ALKUPERÄISKASVIT

MIKSI VIERASLAJIT KOYUTUVAT,
LISÄÄNTYVÄT TEHOOKKAASTI,
JA LEVIÄVÄT NOPEASTI?

ITSESTÄÄN LEVIÄVÄT VIERASLAJIT TULEVAT
MONEKKA TAVALLA

VIERASLAJI
ON IHMISEN
MYÖTÄVAIKUTUKSELLA
KUITTÄNYT LUONTAISET
LEVIÄMISALUEET
MANTEREEN
MEREN TAI
VUORISTON!

- TAIMINA IHMISTEN MUKANA!
- SIEMENINÄ • TUULEN
- ELÄINTEN
- LINTUJEN
- IHMISTEN MUKANA
- LAIVOJEN JA JUNIEN
LASTIEN MUKANA
(JA LAIVOJEN POHJASSA)
- VIRTAAVAN VEDEN MUKANA
- LUONTAISESTI LEVITEN
- ELINTARVIKKEIDEN MUKANA

MISTÄ YLIVOLMAISUUS JOHTUU?

MIKSI NE ALKA^{VAT} KÄYTTÄYTYÄ
ERITAVALLA, JOPA AKRESSIIVISESTI
KUIN ALKUPERÄISESSÄ PAIKASSA?

• TAI UUDELLA KASVUALUE-
ELLA ON TAUTEJA, JOITKA
PITÄVÄT TUHOOKKAAN
KURISSA

TUNNUSTELUVAIHE

• LÖYTYISIKÖ TÄÄLTÄ SOPIVAA
KASVUALUSTAA?
• TARKKAILLEE PAHOJA
- TAUTEJA
- AHNAILTA KASVINSYÖJIÄ

• ETSII LÄHSUKULAISTA,
JOSTA SAISI APUA
RISTEYTYMISEEN

• LÖYTYYKÖ SOPIVIA
POLYTTAJIA?

• JOS GEENIT ELVÄT TOIMI
EINNÄYMPÄRISTÖSSÄ
LAJI KATOAA NOPEASTI
TAI JOS TOIMII
KASVI PESTYY LEVIÄMÄÄN
JA LISÄÄNTYMÄÄN SEKA
KASVATTAMAAN UOJTA
SUKUPOLVIA.

• KASVITAUDIT VAIKUTTAVAT
KÄHDELLÄ TAVALLA
- ON PÄÄSSYT KOYPUOLESSA
VAIVANNEISTA TAUDEISTA,
JA SAANUT VOIMAA LEVIÄMISEEN

SUOMESSA ON LUOKITELTU HAITALLISIKSI TAUDINAIHEUTTAJA-
MIKROBIT JA SIENET MUKAAN LUKIEN

157 LAJIA NOIN 16 PROSENTTIA, KAIKKIAAN 950 VIERASLAJEISTA

ESIMERKKEJÄ

BAKTEERIT 5

- PERUNAN TYVIMÄTÄ
- KAURAN KEHÄLAIKKU

KALAT 1

- PURONIERIA

KASVIT 26

- JÄTTIPUTKI • PIISKUT
- JAPANIN TATAR • JÄTTI-
PALSAMI • WUPUNI • RAJUASTERI

VIRUKSET 18

- KURKUN MOSAIKKIVIRUS
- JOULUTÄHDEN " —
- SIPUNN KELTAKÄÄPIÖ-
KASVUVIRUS

SIENET 56

- LAKASTUMISTRUUT
- MANSIKAN MUSTALAIKKU
- PAHKAHOME
- PORKKANAMÄTÄ

NILVIÄISET 4

- ESPANJANSIRUETANA
- TALMIETANA
- VALESINISIMPUKKA

POLTTAISELÄIMET 1

- KASPIAN POLYPPPI

AYRIÄISET 3

- TÄPLÄRAPU
- MERIROKKO

SUKKULAMADOT 1

- JUURIKASANKEROINEN

HYÖNTEISET JA
HÄMÄHÄKKIELÄIMET 35

- ANSARIJAUHAINEN
- KASVIHUONEKIRVA
- KEMPPI • KILPIKIRVA
- LIWAKUKKO • SIPULIKIRVA
- VAATEKOI • VILJAKILPIKKA

NISÄKKAAT 6

- KANADANMAJAVA
- KISSA
- MINKKI • ROTTA
- SUPIKOIRA
- VILNIKANI

NIVELMADOT 1

- LIEJUPUTKIMATO

VAIKUTTAVAT
MYÖS
TARHURIN
ELÄMÄÄN!

VIERASLAIEN HAITAT

ETELÄISIIN MAIHIN VERRATTUNA KASVIEN JA ELÄIMIEN MÄÄRÄ SUOMESSA VILMASTON VUOKSI VÄHÄINEN.

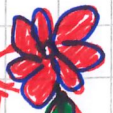
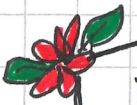
SELVEMPÄ VIERASLAIEN HAITAT ALKUPERÄISILLE ELÄIN- JA KASVILAJEILLE OVAT OULLEET RAJATULLA SUOTUISAN ILMASTON ALUEILHA esim. -VALTAMERTEN SAARET
- AUSTRALIAN MANNER
- VICTORIAJÄRVI AFRIKASSA

HAVAINNIN SAARET SAAVAT ARVIOLTA KUUKAUSITTAIN UUDEN VIERASLAIN. 200 VUODEN AIKANA SINNE ON TUOTU YLI 4600 LAJIA, JOISTA KUITENKIN VAIN 2 PROSENTTIA, 86 LAJIA ON TODETTU HAITALLISEKSI

VIERASLAIET UHKAAVAT (KASVIT)

- LUONNON MONIMUOTOISUUTTA
- TUHAHDUTTAVAT ALKUPERÄISLASEJA (ERILAISET KÖYNNÖKSET)
- PIKKISET KASVIT SAAVAT AIKAAN RYTEIKKÖJÄ JA LÄPIPÄÄSEMÄTTÖMIÄ KASVUSTOJA
- VESISTÖJEN VIERASLAIET TUHAHDUTTAVAT RANTOJA, JOKIEN SUISTOJA JA PINTAVESIA
- AIHEUTTAVAT IHOKAURIOTTA JA MUITA SAIRAUKSIA

VIERASLAJIEN AIHEUTTAMAT HAITTAVAIKUTUKSET

ECOLOGISET HAITAT

VIERASLAJIEN AIHEUTTAMAA

- KILPAILUA
- SAALISTUSTA
- SYRJÄYTTÄMISTÄ
- MUUTOKSIA KESKEISISSÄ TAI TÄRKEISSÄ LUONTOTYYPEISSÄ
- RISTEYTYMISTÄ
- TAUTIEN LEVITYSTÄ YM. JOKA KOHDISTUU ALKUPERÄISEEN-LAJISTOON TAI ELINYMPÄRISTÖÖN!

EU:N ANTAMIA MÄÄRITTELSIÄ!

TERVEYDELLISET HAITAT

VIERASLAJIEN AIHEUTTAMAA

- SAIRASTUVUUTTA
- KUOLLEISUUTTA
- KIVUN TUOTTAMISTA

TALOUDELLISET HAITAT

VIERASLAJIEN AIHEUTTAMAA

- TUOTANTOTAPPIOTA
- TORJUNTA KUSTANNUKSIA
- KYSYNNÄN JA TARJONNAN MUUTOKSET
- ASUMISYMPÄRISTÖN HAITAT

SOSIAALISELTA HAITALLA

TARKOITETAAN VIERASLAJIEN AIHEUTTAMAA VAIKUTUSTA

- ESTEETTISYYTEEN
- VIRKISTYSKÄYTTÖÖN
- KULTTUURIIN
- TYÖLLISYYTEEN
- KONEUKTIEN SYNTYMISEEN

KUKA UHKAA KETÄ!

IHMINEN!

VIERASLAJEJA PIDETÄÄN YHTENÄ LUONNON MONIMUOTOISUUDEN UHKANA!

LAJIEN UHANALAISTUMISEN SYITÄ SUOMESSA ON TARKASTELTU YMPÄRISTÖMINISTERIÖN JA SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN JULKAISEMASSA 685-SIVUISISSA TEOKSESSA "SUOMEN LAJIEN UHANALAISUUS - PUNAINEN KIRJA 2010"

! YLI PUOLET SUOMEN UHANALAISISTA LAJEISTA ELÄÄ METSISSÄ, IHMISEN PERINNEYMPÄRISTÖISSÄ JA MUUTEN IHMISEN MUUTTAMISSA YMPÄRISTÖISSÄ.

1. YLEISIN LAJIEN UHANALAISTUMINEN JOHTUU METSÄEMNÄYMPÄRISTÖN MUUTOKSESTA

LAHOPOUSTON VÄHENYMINEN
METSIEN UUDISTAMIS- JA HOITOTIIMET

PUOLAJIEN SUHTEIDEN MUUTTUMINEN

VANHOJEN METSIEN JA KOOKKAIDEN PUIDEN VÄHENYMINEN

KULOITTAMISEN VÄHENTYMINEN
LUONTAINEN UUDISTUMINEN.

METSÄTEOLLISUUS JA TALOUS ELVÄT EDISTÄ LAJIEN MONIMUOTOISUUTTA.

2. AVOIMIEN YMPÄRISTÖJEN SULKEUTUMINEN
HEINÄT, PENSAAT, PUUSTO VALTAAVAT ALAA

NIITYT, KEDOT JA MUUT PERINNEALUEET, HARJUNRINTEET JA RANNAT KASVAVAT UMPEEN

3. MAA JA VESIRAKENTAMINEN
AVOLOUHKOKSET
SOJITUS JA TURPEENOTTO

4. ILMASTON MUUTOS

ON LISÄÄNTYVÄ UHKA TULEVAISUUDESSA!

VÄLTÄ MYÖS LEMMIKKIEN TUONIA

LEMMIKEIKSI TUODAAN ERILaisia ELÄIMIÄ

IRTO-
KISSAT
OVAT VAARALLISEMPIÄ NISÄKKÄITÄ!

- KALOJA
- MATELJOITA
- SAMMAKKOELÄIMIÄ
- LINTUJA
- NISÄKKÄITÄ
- SELKÄRANGATTOMIA

NÄMÄ MUUTTUVA

HAITALLISIKSI VIERASLAJEIKSI

JOS NE VAPAUTETAAN
TÄHÄNTÄMÄSTI TAI
TÄHÄLLISESTI PÄÄSTETÄÄN
LUONTOON!

EI
KATUKOIRIA)

EIKÄ KOIRIEN MUKANA VOI MAHAMME
SALAKULJE-LEVITÄ VAARALLISIA LOISIA, KUTEN
TETTUJA KOIRIA!

MYRJÄEKINOKOKKI
JOS SE PÄÄSEE LEVIÄMÄÄN LUONTOON
METSÄMARJAT TULEE KEITTÄÄ

HANKKIESSA
LEMMIKKEJÄ

ULKOMAILTA, TULEE HUOLEHTIA

- ASIANMUKAISESTA ROKOTUKSESTA
- LEMMIKKIPASSISTA
- LÄÄKITYKSESTÄ!

SUOSI KOTIMAISIA KASVEJA

KAIKKEA VOI TILATA NETISTÄ

MYÖS HAITALLISIA VIERASLAJEJA!

TÄRKEÄÄ

- KIINNITÄ HUOMIOTA KASVIEN ALKUPERÄÄN
- TILAA KOTIMAISILTA TAIMISTOILTA (TARKASTETUT TAIMET)
- TUONTIVAATIMUKSET ON HUOMIOLTAVA MYÖS INTERNETKAUPASSA -
- UUSIA KASVIA KOKELTAESSA KOTIPUUTARHASSA ON MUISTETTAVA:

• ETTEI PUUTARHAKASVIT PÄÄSE
LEVIÄMÄÄN LUONTOON

• PUUTARHAJÄTE ON AINA
HÄVITETTÄVÄ ASIANMUKAISESTI

MITÄ TARHURIN TULISI TEHDÄ, TAI OLLA TEKEMÄTTÄ!

VIERASLAJIASIOIDEN NEUVOTTELUKUNTA

SUOSITTELEE:

ÄLÄ TUO ULKOMAILTA

- KASVEJA
- SIEMENIÄ
- HEDELMIÄ
- VIHANNEKSI
- KUKKIA
- KASVISSA VOI PIILESKELLÄ KASVITAUTEJA JA TUHOLOAISIA
- SAATTAA MUODOSTUA HAITTAKSIKSI VIERASLAJIKSI (esim. JÄTTIPUTKI TUOTIIN SUOMEEN KORISTEKASVIKSI!)
- EU-MAIDEN ULKOPUOLELTA TUODOT KASVIT TARVIKSEVAT KASVIN-TERVEYSTODISTUS • RUUKKUKASVEILTA (JOILTAKIN) • LEIKKOKUKUILTA • SIEMENILTÄ JA • KASVIKSILTA
(PIENIÄ MÄÄRIÄ VOI TUODA KUITENKIN OMAAN KÄYTTÖÖN)

TUONTIKIELLOSSA OVAT TULIPOLTTEEN ISÄNTÄ KASVIT

- mm.
- OMENAPUUT
 - PÄÄRYNÄPUUT
 - PIHLAJAT
 - ORAPIHLAJAT
 - TUOMIPIHLAJAT
 - TUHKAPENSAAI
 - RUUSUKUITTENI
 - PERUNA
 - HAVUKASVIT
 - SITRUSPUUT

JOS TAUTIA
LÖYTÄY
KAIKKI PUUT
TULEE HÄVITÄÄ
LÄHIALUEELTA

! TAUTIA ON JO
AHUENANMAALLA
• PÄÄRYNÄN TUO-
TANTOALUEELTA.

TUONTIKIELLOT KOSKEVAT
ULKOMAILTA ITSE TUOTA-
VIA KASVEJA, SEKA
TILAAMISTA ULKOMAILTA
TAI ULKOMAISISTA
VERKKOKADUPOISTA

TUNNISTA JA TORJU VAARALLISET KASVIT

JÄTTIPUTKI

- 2-3 m^t KASVAVAT
 - KAUKAASIAN
 - PERSIAN
 - ARMENIAN

JÄTTIPUTKI

- KUKINTA KESÄ - ELOKUU
- SIEMENET SÄILYVÄT JOPA 7 VUOTTA
- KASVAA AURINKOISILLA PAIKOILLA
- ROVANIEMELLÄ ASTI

JÄTTIPALSAMI

- YKSIVUOTINEN
- 1-1,5 m^t KORKEA
- VALK. ERIVÄRVEET PUN. KUKAT
- TUOTTAA RUNSAASTI SIEMENIÄ
- KASVUSTOT REHEVIILLÄ ALUEILLA JA VESISTÖJEN RANNOILLA
- ROVANIEMEN POHJ. PUOLELLE ASTI LEVINNYT

HAITAT

- MUODOSTAA LAAJOJA KASVUSTOJA
- TUKAHDUTTAA MUON LAJISTON
- VARREN KARVOISSA.. MYRKKYLLISIÄ ÖLJYJÄ JOTKA AURINGON UV-SÄTEILYN KANSSA AIHEUTTAVAT PALOVAMMOJA
- HENGITETTYNÄ ÖLJYT VOIVAT AIHEUTTAA HENGENAHDISTUSTA!
- TUKAHDUTTA ALKUPERÄISLÄIT.
- PIENI JUURISTO EI SIDO MAATA, JOLLOIN VESISTÖJEN RANNOJEN OLVAT ALTTIINA EROOSIOHNE
- SIEMENET "POKSAHTAVAT" KAUAS
- LINNUT KULJETTAVAT VOI SIIRTÄÄ MYÖS KENKIEN POHJASSA

TORJUNTA

- SUOJAA IHO
- KITKE PIENET TAIMET KÄSIN **LAITA SÄKKIIN!**
- ISOT KASVIT
 - KATKAISE KOKKAVANAT
 - TUHOA PÄÄJUORI
 - 20-30cm SYVYDELLÄ
 - PEITÄ MUSTA LHA MUOVILLA JA
 - LAITA KIVIÄ TAI MAATA PEITOKSI.
 - PIDÄ 1-2 VUOTTA!
- 3 KERTAA KESÄSSÄ
- KITKEMINEN ALKO-KESÄSTÄ, LÄHTEE HELPPOSTI JUURINEEN!
- LAITA KASVIT SÄKKU
 - LÄHOTÄ SIINA
 - TAI VIE JÄTEKESK.
- EIVÄT KESTÄ TALLAAMISTA TAI RUOHON LEIKKAUSTA

KURTTUROUSU

- 0,5-1,5 m²
- TIHEÄ PIKKINEN
- VALK. TAI ANEL. PUN. KUKKA
- KUKINTA KESÄ-SYYSKOUSSA
- MENESTYÄ ROVANIEMEN KORKEUDELLA SAAKKA

KOMEALUPIINI (v. 1895)

TULLUT SUONEED

- MONIVUOTINEN HERNEKASVI
- 1-1,5 m² KORKEA
- TYPPEÄ SITOVA JUURISTO, JONKA ANSIOSTA VIHTYY MONISSA ERI KASVUPAIKOISSA.
- SIN. VAAK. PUN. TAI VALKOISET KUKINNOT
- AIKAISEN NIITON JÄLKEEN KUKKII UUDELLEEN
- MURKYLINEN
- MENESTYÄ ROVANIEMELLE ASM

HAMAT

- MUOOSTAA TIHEITÄ JA LAAJOJA KASVUSTOJA (HIEKKARANNAT JA DYVNIT OVAT VAARASSA)
- HEIKENTÄÄ VIRKISTYS-KÄYTTÖÄ ALUEILLA
- TEIDEN VARSILLA SPR-JÄPTÄÄ HERKÄT KETOKASVIT
- LEVIÄÄ VESITSE JA ESIM. LINTUJEN MUKANA!
- TUKAHDUTTAA TIENVARSIEN KETOKASVILLISUUTTA
- SEKÄ NIITYJEN JA LEHTOJEN HERKKIÄ LAJEJA
- REHEVÖITTÄÄ KASVUPAIKKANSA JOLLOIN HERKÄT, KARUUN MAAN KASVIT ELVÄT ENÄÄ VIHTY.
- SIEMENET OVAT EUN-VOIMAISIA JA YKSI KASVI VOI TUOTTAA "JOPA SATA SIEMENTÄ"

TORJUNTA

- KITKE PIENET TAIMET
- LEIKKAA ISOT KASVIT ALAS
- KAIVA JUURAKOT
- ISOT ALUEET VOI AJAA RUOHONWEIKKORILLA, KUN TAIMET OVAT PIENIÄ
- POISTA JUURIPAAKUSTA KASVAVAT TAIMET 2-4 KERTAA KESÄSSÄ KUNNES NE "NÄKNTYVÄT."
- HÄVITÄ KATKOTUT OKSAT JA JUURAKOT POLTAMALLA TAI JÄTEKESKOKSEEN.
- KATKAISE KUKINNOT ENNEN SIEMENTÄMISTÄ
- KAIVA YKSITTÄISET TAIMET JUURINEEN
- NIITÄ LAAJAT ALUEET JA KORJAA POIS NIITTOJÄTE
- ESTÄ LEVIÄMINEN PUUTARHASTA
- SIEMENPANKIN TAKIA TORJUNTA PITKÄJÄN-TEISTÄ!

KANADAN PIISKU

- n. 1,5m² PERENNA
- PIENET Keltaiset MYKERÖKUKAT MUODOSTAVAT KARTIO-MAISEN TERTUN.
- KUKKU ELO-SYYSKUUSSA
- SIEMENET LEVIÄVÄT SIEMENPÄHKYLÄN PÄÄSSÄ OLEVAN HAIVENEN AVUUKA
- LEVIÄ HELPOSTI POUTARHA - JÄTTEIDEN JA MAA-AINESTEN MUKANA.
- OOLUN ETELÄPUOLLE LEVINNYT

ISOSORSIMO

- 1-2,5 m² HEINÄKASVI
- MUODOSTAA LAAJOJA HELEÄNVHREITÄ KASVUSTOJA
- VOIVAT ESIINTYÄ PUOLIKELLUVINA LAUTTOINA
- KASVUSTOT LEVIÄVÄT JOS LAUTAT IRTOAVAT.
- RÖYHÖKUKINNAT HEINÄ-ELOK.
- VIHITYY VESIEN ÄÄRELLÄ, OOLUSSA SAAKKA

HAMAI

- SYRJÄYTTÄÄ KETOJEN JA NIITTÖJÄN KASVILLISUUTTA
- MUUTTAA KULTTUURIMAISEMPIA
- "TÄHVENTÖRRÖTTÄJISTÄ" SIEMENET LEVIÄVÄT HELPOSTI
- LEVIÄÄ PITKIN HANKIA TUOLEN MUKANA!
- VOIMAKAS JUURISTO!

- RANTOJEN MASSAKASVUSTOT SYRJÄYTTÄVÄT LUONTAISIA KASVEJA.

- OVAT HALTALUISIA KAHOLLE JA RAVOLLE

- KASVUSTO TIHEÄ, VALKEAKOLKUNEN
- VIHKISTYSKÄYTTÖ HEIKKENEE
- SIEMENET KULKEVAT
 - VEDEN
 - ELÄINTEN
 - JA IHMISTEN MUKANA

TORJUNTA

- KATKAISE KUKINTO ENNEN SIEMENTÄMISTÄ
- PIDÄ KASVUSTO MAULLISENA POUTARHASSA
- RUOTHONCEKKURI AUTTAA KASVIN HALLINNASSA
- NIITÄ KASVUSTO TUOKO-ELOKUUSSA USEANA PERÄKKÄISENÄ VUOTENA
- PEITÄ KASVUSTO MUSTALLA MUOVILLA!
- PÖYSTÄ KASVUSTOT ENNEN KUIN NE OVAT LIIAN SUURIA
- NIITÄ LAAJOJA ALUEITA 3-4 VUOKON VÄLEIN
- NIITÄ ENNEN KUKINTAA
- KERÄÄ NIITTOJÄTE POIS JA HÄVITÄ POLTTAMALLA TAI KOMPOSTIMALLA.
- RUOPPAUS ON SUURIEN ALUEIDEN KEINO!

HAASTAN PUUTARHAISTAVAT TORJUMAAN HAITALLISIA VIERASLAJEJA!

"ÄLÄ TUO MAAHAN KASVEJA, HEDELMIÄ, SIEMENIÄ, VHANNEKSIA TAI KUKKIA"

KOMPOSTOI OIKEIN!

ILMOITA HAVAINNOSTASIVIERASLAJEISTA vierasrajit.fi VIERASLAJI PORTAALIIN

OTA NAAPURIT, YSTÄVÄT, KANSSAKULKIJAT MUKAAN TALKOISIIN!

RAJOITA LEVIÄVIÄ KASVEJA

SUOSI PUUTARHASSA PERINTEISIÄ KORISTEKASVEJA!
(OSAavat myös karata!)
TAUTI VAPAITA!

PIDETAAN ASUIN-ALUEEN TALKOOT, VAIKKA LUONNEN TAI JÄTTIPALSAMIN HÄVITTÄMISESTÄ

TARKKAILLE ETTEIVÄT KASVIT KARKAA PUUTARHASTA LUONTOON!

"ÄLÄ KIPPA" MITÄÄN PUUTARHAJÄTEITÄ LUONTOON, VAIKKA SE OLSI MAATUVAA!

"TEHHA" YHESSÄ" EKOTEKONA!

HÄVIÄ AKVAARIO JA SEN KASVIT ASIANMUKAISESTI (EI LUONNON VESIIN!)

KÄSITTELE PUUTARHAJÄTE OIKEIN JA ASIANMUKAISESTI

VAHDI LEMMIKKEJÄ, ETTEIVÄT NE PÄÄSE KARKAAMAAN

NOUDATA OHJEITA LEMMIKKIEN LOISLÄÄKINNÄSSÄ JA ROKOTUKSISSA!

HUOMIOI LEMMIKKIEN UTKOMAILTA TUONNIN VAATIMUKSET. (EI KATUKOIRIA, EIKÄ SALAKULJETTUJA)